

בני ישראל ללמד מלחמה, ואיזו היא מלחמה שצריכה לימוד? הוי אומר: זו קשת.

קינת דוד ללמד קשת / ספר הישר

ללמד בני יהודה קשת

רש"י שם	רד"ק שם	רלב"ג שם
(יח) ויאמר ללמד יהודה קשת - ויאמר דוד מעתה שנפלו גבורי ישראל צריכין בני יהודה ללמד מלחמה ולמשוך בקשת:	אבל פירושו ויאמר ללמד בני יהודה קשת קודם שהחל לקונן עליהם אמר לאנשיו אל תתיאשו מן הטובה ואל ירד לבבכם במות שאול ויהונתן כי קשת המלחמה ביד בני יהודה ולהם היא הגבורה	(יח) ויאמר ללמד בני יהודה קשת - ויאמר דוד מעתה שנפלו גבורי ישראל צריכין בני יהודה ללמד מלחמה ולמשוך בקשת: ויאמר דוד מעתה שנפלו גבורי ישראל צריכין בני יהודה ללמד מלחמה ולמשוך בקשת: ויאמר דוד מעתה שנפלו גבורי ישראל צריכין בני יהודה ללמד מלחמה ולמשוך בקשת:

רש"י שם
הנה כתובה על ספר הישר - הלא היא כתובה על ספר בראשית שהיא ספר ישרים אברהם יצחק ויעקב והיכן רמיזא ידך בעורף אויביך (בראשית מ"ט ח') איזו היא מלחמה שמכוין בה ידו כנגד פדחתו שהוא מול ערפו הוי אומר זה קשת:

רלב"ג שם

והנה ספר הישר לפי מה שאחשב ספר היה מפורסם אצלם...

רלב"ג יהושע י:יג

והנה ספר הישר אחר שיהיה נקרא כך ואבד עם הגלות

יהושע פרק י

(יב) אַז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ לִיקְנוֹק בְּיוֹם תֵּת יְקִיֹּק אֶת הָאֲמָרִי לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לְעֵינַי יִשְׂרָאֵל שְׁמַשׁ בְּגִבְעוֹן דָּוִם וַיֵּרַח בְּעַמְקֵי אֵילֹן: (יג) וַיֵּדַם הַשָּׁמֶשׁ וַיֵּרַח עֲמֵד עַד יָקָם גּוֹי אֲיִבּוֹ

הלא היא כתובה על ספר הישר ויעמד השמש בנחצי השמים ולא אץ לבוא כיום תמים: (יד) ולא היה כיום ההוא לפניו ואחריו לשמע יקנוק בקול איש כי יקנוק נלחם לישראל: פ

רלב"ג שם

... שמאמר יהושע היה שטרם שישור השמש מהיות על גבעון והירח מהיות על עמק אילון תשלם נקמת גוי אויביו אבל קצר הכתוב בזה ויורה על זה מה שאמר אחריו וידום השמש וירח עמד עד יקום גוי אויביו והרצון בזה שכבר דמם השמש בגבעון וירח בעמק אילון עד שנשלמה זאת המלאכה מהנקמה וזה היה ענין נפלא כי לא די שיעד שינקמו ישראל מהקמים עליהם אבל יעד עם זה שזאת הנקמה תשלם בזמן קצר כזה

במדבר פרק כא

(יד) על כן יאמר בספר מלחמת יקנוק את זהב בסופה ואת הנחלים ארנון: (טו) ואשד הנחלים אשר נטה לשבת ער ונשען לגבול מואב:

רש"י שם

בספר מלחמות ה', כשמספרים נסים שנעשו לאבותינו יספרו את זהב וגוי:

כותרי ספר תהלים

למנצח בנגינות מזמור לדוד: (ד: א)
למנצח אל הנחילות מזמור לדוד: (ה: א)
למנצח בנגינות על השמינית מזמור לדוד: (ו: א)
למנצח על שושן עדות מכתם לדוד ללמד: (ס: א)

בני בנימין	בני יהודה
שופטים פרק ב (טו) ויתפקדו בני בנימין ביום ההוא מהערים עשרים ושלשה אלף איש שלף חרב לבד מישבי הגבעה התפקדו שבע מאות איש בחור: (טז) מכל העם הזה שבע מאות איש בחור אטר יד מינו כל זה קלע באבן אל השערה ולא יחטא:	דהי"א יב:כה בני יהודה נשאי צנה ורמח ושלש אלפים ושמונה מאות חלוצי צבא:
דהי"ב יז:יז ויהי לאסא חיל נשא צנה ורמח מיהודה שלש מאות אלף ס ומבנימין נשאי מגן ודרכי קשת מאתים ושמונים אלף כל אלה גבורי חיל:	דהי"ב יז:יז ומן בנימין גבור חיל אלעד ועמו נשקי קשת ומגן מאתים אלף:

הנה כתובה על ספר הישר

מס' עבודה זרה כ"ה.

מאי ספר הישר?

א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן: זה ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישרים, דכתיב בהו: תמות נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמוהו. והיכא רמיזא? יהודה אתה ידודך אחיך ידך בעורף אויביך, ואיזו היא מלחמה שצריכה יד כנגד עורף? הוי אומר: זו קשת.

ר"א אומר: זה ספר משנה תורה, ואמאי קרו ליה ספר הישר? דכתיב: ועשית הישר והטוב בעיני ה'. והיכא רמיזא? ידיו רב לו, ואיזו היא מלחמה שצריכה שתי ידים? הוי אומר: זו קשת.

ר' שמואל בר נחמני אמר: זה ספר שופטים, ואמאי קרו ליה ספר הישר? דכתיב: בימים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה. והיכא רמיזא? למען דעת דורות